

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ МУЗИЧНОГО ВИКОНАВСТВА

Педагогіка

Освітній ступінь

бакалавр

Курс	4
Семестр	7

Спеціальність

034 Культурологія

Освітня програма

Музична культурологія

Статус

Обов'язкова

ECTS	3
Годин	108
Лекції	30
Семінари	6
Індивідуальні	-
Самостійна робота	72

Семестровий контроль

залік

Інформація про викладача

ПІБ	Харченко Поліна Вагифівна доцент, кандидат педагогічних наук
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=11yAH5gAAAAJ&hl=uk
e-mail	phhp57@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Питання педагогічної теорії і практики мають глибокі історичні коріння. Основні положення педагогіки поділяються на аксіоматичні, які є актуальними у будь-яких історичних і суспільних умовах, і варіативні, що безпосередньо пов'язані із соціокультурним розвитком суспільства в конкретних часових, просторових, етнічних, культурних умовах. Останні мають бути ретельно вивчені здобувачами вищої освіти в умовах вітчизняної соціокультурної практики. Педагогіка як наука є невідокремленою складовою розвитку людини, має значну суспільну вагомість, відіграє значну роль у процесах підготовки високопрофесійного фахівця в галузі культурології – майбутніх науковців-дослідників проблем розвитку культурних процесів у суспільстві. За допомогою інформації, яка висвітлюється у процесі засвоєння дисципліни “Педагогіка”, бакалаври мають можливість набуття нових відомостей і уточнення існуючих знань з проблем теорії, історії та практики педагогіки. Важливим є також набуття вмінь використання сучасних форм, засобів і методів у навчальному процесі. Необхідним є уточнення та обговорення зі студентами перспективних напрямків розвитку педагогіки у наш час, здобути окремі відомості щодо подальших умов саморозвитку і самоактуалізації особистості у світовому освітньому просторі за допомогою пізнання специфіки

педагогічної теорії і практики. Отже, інформація з предметного поля педагогічної науки, яку отримують бакалаври у процесі засвоєння матеріалів дисципліни, у подальшому полегшує процеси адаптації майбутніх професіоналів у своїй фаховій галузі під час виконання ними завдань освітньої діяльності.

Метою курсу є пізнання, теоретичне усвідомлення сутності, змісту й основних завдань загальної педагогіки, набуття вмінь та навичок їх застосування у подальшій педагогічній практиці. Упродовж семестру студентам запропоновано розглянути процес еволюції педагогіки як наукового і мистецького знання з історичної точки зору, ознайомитися з основними положеннями, принципами, методами та методичними прийомами загальної педагогіки з урахуванням фахової специфіки музично-педагогічної діяльності студентів.

Завдання курсу: надати майбутнім педагогам-музикантам знання з основ загальної педагогіки в історичному, соціальному та культурологічному аспектах; поглибити їх знання з актуальних проблем сучасної освіти в Україні та за її межами, сприяти усвідомленню перспектив подальшого розвитку освіти в Україні; розкрити сутність основних положень аксіологічного, культурологічного підходів, гуманізації та гуманітаризації сучасної музичної освіти; поглибити знання студентів щодо шляхів реалізації сутності теоретичних положень в практиці їх подальшої педагогічної діяльності; ознайомити студентів із сучасними формами, методами здійснення педагогічного саморозвитку, самонавчання, самовиховання, самовираження й самовдосконалення, надати майбутнім педагогам в галузі музичного мистецтва можливостей розкриття їх творчого, духовного та інтелектуального потенціалу в педагогічній діяльності.

Студенти повинні знати:

- базові поняття курсу «Педагогіка» та аспекти взаємозв'язків педагогіки з іншими науками про людину і суспільство;
- основні закономірності, що реалізуються в педагогічній теорії і практиці в їх історичному ракурсі та з точки зору найсучасніших тенденцій розвитку освіти;
- принципи й особливості фахової діяльності педагога в галузі мистецтва;
- основні знання з методології педагогіки, зміст головних дидактичних положень;
- домінуючі тенденції розвитку педагогічних знань в галузі мистецтва, зокрема – музичного мистецтва;
- сучасні стратегії розвитку освітніх систем в Україні й світі;
- базові положення наукових знань про природу людини;
- базові форми проведення навчальних занять, методи, прийоми і засоби практичної педагогічної діяльності в наш час;
- особливості мистецької освітньої практики;
- загальний зміст соціокультурних, педагогічних, психологічних поглядів на процеси розвитку особистості.

Студенти повинні вміти:

- визначати й аналізувати сучасні напрямки педагогічної теорії і практики;
- самостійного знаходити та відбирати інформацію стосовно предмету курсу, критично оцінювати наукові концепції в галузях психології сприйняття, художньої творчості в аспекті завдань педагогічної науки;
- втілювати у власній педагогічній практиці основні психологічні, культурологічні та соціологічні положення щодо розвитку та саморозвитку особистості;
- самостійно робити неупереджені висновки щодо перспективних шляхів реалізації педагогічних стратегій у сучасних культурологічних та мистецтвознавчих процесах, спираючись на фактологічний матеріал.

- використовувати у педагогічній діяльності вміння вибору основних форм, методів і засобів здійснення навчально-виховного процесу на якісному рівні;
- здійснювати самостійну аналітичну роботу з науковими джерелами в галузі педагогіки.
- реалізовувати вміння саморозвитку і самовдосконалення в педагогічній професійній діяльності.

Дисципліна має міждисциплінарний характер і орієнтована на здобуття бакалаврами знань щодо актуальних проблем педагогічної теорії і практики в сучасних умовах. Особливу увагу приділено самостійній роботі студентів. Так, на початку семестру зі студентами проводиться робота з роз'яснення основних етапів, прийомів та способів опрацювання матеріалу, відведеного на самостійну роботу. Разом зі студентами проводиться аналіз тих питань, що потребують їх особливої уваги в рамках курсу, проводяться індивідуальні консультації за вимогою студентів з приводу виконання ними самостійних завдань. Програма курсу включає теоретичну частину: лекційні та семінарські заняття. Також за необхідністю студентам надаються індивідуальні консультації з проблем теорії та методики загальної педагогіки.

За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівців вона тісно пов'язана з іншими предметами культурологічного, музикознавчого та соціально-гуманітарного циклу, зокрема такими як: «Прикладна культурологія та сучасні культурні практики», «Музична культурологія», «Сучасна масова культура», «Філософія», «Психологія». Завдяки отриманню практичних навичок та засвоєнню теоретичних знань з педагогіки, розвитку тезаурусу, збагачуються світоглядні орієнтації, підвищується рівень мотивації майбутніх професіоналів-культурологів до успішного особистого розвитку, саморозвитку та самопроектування, і, як наслідок – зростає їх можливість успішної соціальної та професійної адаптації щодо ефективного здійснення педагогічної діяльності в сфері музичного мистецтва. Курс орієнтований на удосконалення системи знань, вмінь та навичок бакалаврів щодо процесів розвитку й формування особистості за допомогою здійснення навчання і виховання в історичному та сучасному культурологічному вимірах; сприяє опануванню студентами основних знань, вмінь та навичок в освітній галузі. З метою ефективного проведення курсу активно використовуються такі засоби технічної організації, як електронна пошта, Viber, Google Meet, Zoom. Під час навчання та для взаємодії викладача зі студентами створюються електронні презентації для лекційних та практичних занять.

Перелік тем

Тема 1. Мета й основні завдання педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками

Тема 2. Етапи розвитку педагогіки як науки і мистецтва

Семінар. Педагогічна діяльність Г. Сковороди

Тема 3. Методологія сучасної педагогіки

Тема 4. Базові поняття педагогіки

Тема 5. Особистість учня у педагогічному процесі

Тема 6. Єдність навчання і виховання в системі освіти

Семінар. Педагогічні принципи, реалізовані в Києво-Могилянській академії (VII – XIX століття)

Тема 7. Педагогічний професіоналізм і педагогічна майстерність

Тема 8. Методичні основи сучасної педагогіки

Тема 9. Саморозвиток і самовдосконалення педагога як основа його професійного розвитку

Семінар. Методичні шляхи професійного й особистісного саморозвитку педагога-музиканта в умовах сьогодення

Тема 10. Сучасний стан і перспективи подальшого розвитку освіти, зокрема мистецької освіти, в Україні та за її межами

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття, диспути, презентації, доповіді.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу MOODLE.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	15
2.	Доповідь за обраною тематикою	10
3.	Презентація власних досліджень за обраною тематикою	15
4.	Відвідування лекцій	5
5.	Модульна контрольна робота	5
6.	Залік	50
	Всього	100

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою (за потреби)

За потреби навчальна дисципліна може викладатися англійською мовою. За бажанням студентів допускається вивчення матеріалу за допомогою англійськомовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

Неформальна освіта.

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів, театрів, мистецьких експозицій та виставок, музичних фестивалів, конкурсів тощо.